

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felölős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. ::::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 82. szám.

Hétfő, április 12.

Nagy harcaink az oroszokkal.

Budapest, április 11. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

A Beszkeidében semmi sem történt.

Az Erdős Kárpátokban a harcok egyes terepszakaszokon még tartanak.

Az uzsoki szorosától keletre április 9-ikén kivívott sikerek kihasználásával további kilenc tisztet és hétszázötvenhárom főnyi légénységet elfogtunk és két géppuskát zsákmányoltunk.

Délkelet-Galicziai arevonálunkon ágyuharc és kisebb éjjeli vállalkozások voltak.

Nyugat-Galicziában és Orosz-Lengyelországban nyugalom van.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, április 11. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Marianpolnál és Kalwarjánál, valamint Kelukinél a Szkwa mentén az oroszoknak ellenünk intézett támadásait visszavertük.

Bajmierznél, Plonsktól nyugatra egy helységből kivetettük az oroszokat és eközben nyolevan oroszot foglyul ejtettünk és három géppuskát zsákmányoltunk.

Lengyelországban a Visztulától délre orosz gyalogság és tüzérség egész éjjelen át élénken lövöldözött.

A nyugati világcsata.

Budapest, április 11. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, április 11. A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Az Yser-esatorna mentén Poesele mellett Drie Grachtentől délre a belgák által megszállott három majorba behatoltunk és egy tisztet és negyven főnyi légénységet elfogtunk.

Albert melletti kisebb előretörés alkalmával ötven franciát foglyul ejtettünk.

Az argonnei erdőség nyugati részén a franciák egy támadása megheiusult.

A Maas és Mosel melletti harcok csak este felé váltak hevesebbé.

Combres-magaslattól északra eső erdős terepen a franciák nagy erőket összpontosítottak, amelyekkel újból megkísérelték magaslati állásunk elfoglalását. Támadásuk, amelyet csak ma reggel hajtottak végre, teljesen kudarcot vallott. A magaslati állás egészében birtokunkban van.

Aillytól délkeletre a nap folyamán erős szuronyharcok voltak, amelyek javunkra dőltek el.

A franciák Flireytől északra ellenünk intézett erős, de sikertelen támadásuk közben igen súlyos veszteségeket szenvedtek.

Bois de Prétreben a tegnap folyt harcokban négy géppuskát zsákmányoltunk az ellenségtől. Ezután következő igen elkeseredett éjjeli harcokban mi győztünk.

A Maas és Mosel közötti harcokban a franciák igen súlyos veszteségeit még megközelítőleg sem lehet megbecsülni. Egyedül a Selouse és lamorvillei erdők között hétszáz, Regnierville-től északra egy kis helyen több mint ötszáz francia holttestet találtak meg csapatunk. Tizenegy francia tisztet és nyolewszázötven főnyi légénységet elfogtunk és hét géppuskát zsákmányoltunk.

Egy német kötött léghajó, amelynek köteleit ellőtték és amelyik elszabadult, nem a franciák vonalába jutott, amintők állítják, hanem Mörschingelnél sértetlenül földet ért és biztonságban van.

A Vogézekben a hóvihár kizárta a nagyobb szabású harci tevékenységet.

Egyéb események.

A hadegészségügyi kiállítás.

Budapest, április 11. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Az országos had- és egészségügyi kiállítás alkalmával Frigyes főherceg parancsára Lerx alezredes Lukács György előnköz magyar nyelvű táviratot intézett. A főherceg szolgálati elfoglaltságára tekintettel sajnálatára nem vehet részt az ünnepélyen, hálásan köszöni hadban álló hazánkért vérző vitézeink, valamint elesett hőseink özvegyeinek, árváinak érdekében kifejtett fáradozásait és a kiállításnak szép sikert kíván. (M. T. I.)

A közös pénzügyminiszter Ujvidéken.

Budapest, április 11. „A Torontál” eredeti távirata. Bécsből sürgőnyzik: Mint a Corr. Wilhelm jelenti, Körber közös pénzügyminiszter tegnap délelőtt Ujvidékre utazott.

Orosz dicséret a magyarokról.

Budapest, április 11. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóvá-

hagyásával jelenti tudósítónk: Tegnap Ungvárra a szibériai lövészedredből elfogott orosz tiszteket hoztak. Egy orosz lövészkapitány egy újságirónak elmondta, hogy utasításuk van, hogy a magyarokkal szemben a legnagyobb kiméletet tanusítsák s a magyarok ellen elkövetett kihágást halállal büntetik. Az orosz tiszt nagy elismeréssel szölt a magyar katonákról s azt mondta, hogy a japánok hősök voltak, de távolról sem közelítették meg a magyarokat.

HIREK.

— **A vasárnapi hivatalos jelentések.** Vasárnap folyamán a harcéri eseményekről a miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk:

Höfer jelentése:

Az Erdős Kárpátokban tegnap az oroszok szorosított keletre fekvő szakaszokon is heves harcok támadtak. Német csapatok Tucholkától északra elfoglaltak egy magaslati állást, amelyért február ötödike óta sok harc folyt és amelyet az oroszok makacsul védtek. E támadás alkalmával egy ezredes és több mint ezer főnyi légénységet fogtunk el és az oroszoktól 15 géppuskát is zsákmányoltunk. Egyidejűleg Opor völgyében és a Stryj-forrás vidékén az ellenség heves támadásai megtörttek a mi hadállásainkban és a német hadállásokon, miközben az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. A tegnapi nap összesen kétezeregyszázötven foglyot eredményezett. Különböző a helyzet változatlan.

A német nagy főhadiszállás jelentése:
Nyugati hadszíntér:

A dreigrachteni zsákmány öt belga tisztre és százhuszonkét főnyi légénységre s öt géppuskára emelkedett. Champagneban Beau Sejourtól északra esapataink kiürítették az apr. 8-án elfoglalt, de tegnap a francia nehéztüzérség tüze által szétrombolt árkokat és a franciáknak a vidéken ellenünk intézett támadásait visszaverték. A Maas és Mosel közti harcok nem szűnő hevesseggel tovább tartanak. Verduntól keletre eső Fromezey és Gussainville helységekről a franciák azt állítják, hogy elfoglalták. E helységek környékén még nem folyt harc, mert ezek távol esnek hadállásainktól. Az Orne és Maas magaslatok közt a franciák súlyos vereséget szenvedtek. Minden támadásuk összeomlott tüzelésünkbe. A combresi magaslaton elől levő vonalunk egyes pontjain ideiglenesen megvetették lábukat, de éjjeli ellentámadásokkal részben ismét kivertük őket. A harcok tovább folynak. Azok a támadások is teljesen sikertelenek voltak, amelyeket a franciák St. Michieltől északra eső állásaink ellen intéztek. Az ailly-apremonti arevonalon kisebb előretöréseket visszavertünk. Flireynél a harcok kevésbé voltak élénkek, nyilván azon súlyos veszteségek következtében, amelyeket az ellenség apr. 7-én és 8-án szenvedett. Itt két géppuska jutott kezünkre. A remenauville-bois de prétre arevonalon a franciák összes támadásait visszavertük. Bois de Prétre nyugati szélén az ellenség végleg elvesztette állásunknak ama részét is, amelybe március végén behatolt volt. Chateau Salinstól északnyugatra a franciák azt a megismételt kísérletüket, hogy Bezange le Grandeot tőlünk elragadják, egy század elvesztésével fizették meg, amely teljesen megsemmisült, miközben két tiszt és százöt főnyi légénység hadifogolyként maradt kezünkben. A Vogézekben a helyzet nem változott.

Keleti hadszíntér:

Kalvarjától keletre és délre az oroszoknak támadási kísérleteikkel nem volt szerencsésük. Mindenütt súlyos veszteségeikkel visszavertük őket. — Egyébként a helyzet keleten változatlan.

— **Április 11.** Tegnap volt a negyvennyolcas törvények szentesítésének évforduló emlékünnepe, amely alkalmából délelőtt a róm. kath. plébánia-templomban ünnepies istentisztelet volt Magyar Pál pápai kamarás apátplébános celebrálásával. Az istentiszteleten dr. Dellimanics Lajos főispán, kormánybiztos vezetésével megjelentek az összes hatóságok, testületek és intézetek s azonkívül nagy számban közönség.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** Torontálvármegye törvényhatósága holnap, április 13-ikán délelőtt 10 órakor a vármegyei háznál nagytermében rendkívüli köz-

gyűlést tart, amelyen kitűzik a rendes tavaszi közgyűlés határnapját.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Torontálvármegye közigazgatási bizottsága dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével ma délelőtt tartotta április havi rendes ülését, amelyről holnap a punkban számolunk be.

— **A tengeriliszt újabb maximális ára Torontálban.** A Torontálmegyei ár-megállapító bizottság tegnap délelőtt a vármegyei háznál ülést tartott, hogy a kormányrendelete alapján a tengeriliszt maximális árát újabban megállapítsa április és május, valamint a következő hónapokra. Az ülésen dr. Dellimanics Lajos főispán, kormánybiztos elnöklettel résztvettek benne: Jankó Ágoston udvari tanácsos, alispán, dr. Vinczevidy Ernő m. főjegyző, dr. Perisics Zoltán polgármester, Lowieser Imre, dr. Gyertyánffy Jenő, dr. Ürményi Sándor, Zsiross Imre, Tullies György, dr. Sal Ferenc, Hertelendy Ferenc főszolgabírók, Filkovies Beldzsár, Farkas Vince, Demkó István m. tb. főjegyzők, Marton Andor gazd. egyll. főtitkár, Szépfly Elemér, Sztojanyics tb. főbírók, Müller József nagyikindai városi tanácsnok, Deutsch Soma és Gregersen Nils gazd. s. felügyelő.

A bizottság beható eszmecsere után a kormányrendelet alapján

a tengeriliszt újabb maximális árát egész Torontálvármegyére április hó 38 koronában,

május hó 40 és a következő hónapokra 38 kor. 40 fillérben állapította meg.

— **Öt százalékra szállították le a kamatiabát.** Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa szombaton délelőtt Popovics Sándor titkos tanácsos, kormányzó elnöklésével Budapesten ülést tartott, amelyen Schmid Frigyes vezértitkár beható jelentése után indítványára a kamatiabát fél százalékkal lecsökkentették, úgy hogy április 12-étől kezdve a kamatiabát a lezárt üzletben 5 százalék, a kölcsönüzletben 5½ százalék, illetve 6 százalék lesz. Az eddigi 5½ százalékos kamatiabát a múlt évi október 30-ától kezdve volt érvényben.

— **Madarak és fák napja.** Grézlo János kir. tanfelügyelő a következő felhívást adta ki Torontálvármegye tanítóihoz:

A nagyméltóságu vall. és közokt. m. kir. miniszter ur 53402-912. sz. rendelete alapján tankerületem összes tantestületeit felhívom, hogy 1. a madarak és fák napjának ünnepélyét tartsák meg; 2. az ezzel kapcsolatban álló Országos Ifjúsági Madárvédő Ligát szervezzék és fejlesszék és 3. az ünnepélyről és a ligáról szóló iskolai jelentést a Néptanítók Lapjának április hó 15-iki számában mellékletként megjelenő kérdőív felhasználásával június hó végéig küldjék be hozzám (még akkor is, ha nem tartották meg az ünnepélyt, ez esetben jelezzék az ünnepély elmaradásának az okát). Az idei ünnepelés a tízedik lesz. Nagy örömmre szolgálna, ha ez alkalommal az intézmény életrevalóságáról, illetőleg népünknek és azok vezetőinek ily üdvös ügy iránt való nemes hajlandóságáról tehetnének tanúságtételt és a mostoha körülmények között is aránylag legszebb eredményt mutathatnánk föl. Nagybeeskerek, 1915. április hó 6-án. Grézlo J. kir. tanfelügyelő.

— **Honvédjeink hősiessége.** A es. és kir. hadügyminiszterium sajtóosztálya közli:

Menetzászlóaljaink hősiességét a Sannonal halhatatlan védelmén kívül, ahol nyolcadfél zászlóalj hat napig tartotta fel az első kaukázusi hadtestet, legjobban tanúsítja a 32. honvédmenetzászlóalj tevékenysége a Przemysl körül vívott harcokban. A Bykow nevű támaszpontnak helyőrsége e zászlóalj harmadik századja volt Jaksits Aladár százados vezénylete alatt. Erre a kis erődítési műre az oroszok egy hibátlanul voltak belőve, hogy 321 cm.-es gránátjaik nemesak a védelmi

sáncot tették fönkre, hanem még a legénységi kazamattákba is becsapódtak, ahol iszonyu pusztításokat okoztak. E veszteségeket nem egy jól iskolázott rég megszerzett csapatnak kellett kiállania, hanem egy egészen fiatal alakzatnak. Hozzájárultak még az oroszoknak éjjel-nappal mindig megújuló kísérletei, hogy a dühösen lövöldöző művet hatalmukba kerítsék. A nappal portól és robbantógázoktól tuladózó és a nagy lövedékek robbanó darabjai és a szét hulló és beszakadozó falazat által megtizedelt légénység tehát nem talált alvásra alkalmat. Ezen ijedelmeknek és a túlláradtság idegrentó befolyása alatt mindenekelőtt Jaksits százados vasakarátának és bálmalatos nyugodt, soha el nem esüggendő lelkületének volt köszönhető, hogy a vitéz magyarok maguk körül a szomszéd állásokat az iszonyu lövetés által teljesen megsemmisítetteknek látva és bajtársaiknak visszavonulását észrevéve, állásaikat mégis addig tartották, amíg csak a parancs nem jött, hogy az előretolt művet el kell hagyni. Még akkor is szembe szállt a meg nem rendíthető csapat az ellenséggel és saját zászlóaljának visszavonulását oly fölényes nyugalmával és jól irányzott tüzeléssel fedezte, hogy a zászlóalj majdnem veszteség nélkül elérte új állását. Jaksits százados jutalma a hadidíszitvényes katonai érdemkereszt volt.

— **Köszönet.** A nagybeeskereki Keresztény nőegylet segítő céljaira újabb adományokat küldtek: Torontálmegyei tanácsok és hitelbank igazgatósága 50 K., Mangold Samu 5 K., Sárffy Sándorné 3 K., Holländer Ede 2 K., mely nemes adományokért hálás köszönetét nyilvánítja Szalay Józsefné elnök, Nagy Lászlóné pénztáros.

— **Ki tud róla?** Tóth Péter honvéd, aki a panaszvai 7. honvédszázadhoz 12. századában szolgált s utólag 72. tábori postaszám alatt levelezett, két hónapja nem adott magáról hírt. Aggódo édesanyja, Teleki Vera, kéri, hogy aki tud róla valamit, közölje vele Felsőmuzslyán.

Országos pénzügyintézeteki központ.

— **A pénzügyminiszter beszéde.** —

— ápr. 12.

Múlt héten esütörtökön nagyfontosságú tanácskozás volt Budapesten a pénzügyminiszterium palotájában a pénzügyintézeteki központ tervezetéről, melyet nemrégiben ismertettünk. A tervezet megjelentése óta több helyről kifejezett aggodalmakkal szemben Teleszky János pénzügyminiszter szállott sikra fényes érvelésű beszédben.

Szólt a revizori intézményről, a pénzügyintézeteki kamara tervéről és az összes bankok ellenőrzéséről. A revizori intézményt Teleszky ma is, mint eddig mindig, csak eszköznek tartja arra, hogy megvalósítható legyen a pénzügyintézetek reformja, amelyet már évek óta törvényhozásbau és közéletben minden hozzáértő ember sürget és kíván. A revízió tehát nem cél, csak eszköz. Ettől tehát nem kell félni, hogy ez majd valami avatatlan vagy illetéktelen kézzel való belevulás lenne az egyes pénzügyintézetek autonómiájába. Sőt éppen azért kell egy pénzügyintézeteki központot teremteni, hogy autonóm módon valósítható meg a pénzügyintézetek reformjából azt, ami — megvalósítható. Mert hiszen egyszerre ugye lehet mindent megvalósítani. Az országos pénzügyintézeteki kamara eszméjét Teleszky sem tartja helyesnek. Miért is volna ez? Ha a pénzügyintézeteki központ autonóm szervezet (amint hogy az lesz), akkor fölösleges még egy másik autonóm szervezetre bízni a revíziót.

A pénzügyintézeteki központ a vidéki pénzügyintézetek összességét gyűjti egy közös fedél alá. Ez tehát nem valami új pénzügyintézet lesz, hanem egy önkormányzati szerv. Nem konkurrenciát akar okozni a már meglévő pénzügyintézeteknek, hanem mint valamennyiből alakított autonóm szervezet, irányítani, támogatni, segíteni óhajtja azt, amelyik közérdekből a támo-

gatásra rászorult. Mert fő: a közérdek. Ez a tengelye, veleje, gerince az új intézménynek. Nem pedig egyes pénzüzeteknek magánérdeke. Ha pedig a közérdeket tekintjük, akkor csakugyan igaz van Teleszkynek, amikor azt mondja, hogy a pénzüzeti kamara eszméje merőben fölösleges. Miért lenne szükséges a revíziót külön egy más szervezetre bízni, mikor a pénzüzetek egész közössége autonómikus alapon ugyszólván önmagát ellenőrzi.

A revízió különben is csak azokat a pénzüzeteket érinti, amelyek tagjai lesznek a pénzüzeti központnak. Amelyek tehát önként alávetik magukat a revízióknak. Ezzel a kérdés nagyon egyszerűen meg van oldva s így minden további aggodalmaskodás fölösleges. Amelyik pénzüzet nem tag: az nem lesz alávetve a revízióknak.

Már most, hogy kivétel nélkül minden pénzüzetet törvényhozásilag kötelezzük a központba való belépésre s ezzel

a revízió kényszer útján való elfogadására, erre Teleszky azt válaszolja, hogy ennyire idáig még nem érett meg a kérdés. Két vagy három év múlva igen... Most csak elégedjünk meg azzal, hogy fokozatosan valósítsuk meg azt, ami megvalósítható.

Ez volt Teleszky beszédének kiinduló pontja s ez a konklúziója is.

Mi azt hisszük, hogy az ország közgazdasági vezetőinek és ténylezőinek egész nagy közvéleménye igazat ad a pénzüzet-miniszternek abban, hogy hitelszervezetünk eme most tervezett intézményére közérdekből sürgető szüksége van az országnak. És ha nem is mindent, de legalább a megvalósíthatót megvalósítjuk.

A háboru után — mint Teleszky mondja — olyan óriási arányúak lesznek a hitelügyek, aminőkről egyáltalán fogalmunk se volt. Jobb tehát már most előrelátással megtennünk mindent, amit lehet, semminthogy majd a háboru után kapkodjunk fejveszeten.

A hatósági liszt Torontálvármegyében.

— Eljárás a hatósági liszt árusításánál. —

Nagybeeskerek, ápr. 12.

Liszt ára a fogyasztó számára.

A kereskedő által követelhető legmagasabb ár a kereskedő által a malomban fizetett liszt vételára feletti Nagybeeskereken és Nagyikindán, Nagyszentmiklóson és Zsembolyán, valamint még a jövőben megállapítandó mindazon községekben, amelyek helyben őrölt lisztet árusíthatnak, 7%, a vármegye összes többi községeiben pedig arra való tekintettel, hogy e helyeken a lisztet a vasuti fuvar költség is terheli, 12%, ha azonban az illető község a saját vasutállomásától az elárúsítóhoz leendő fuvarozást magára vállalja, 10%.

A kenyér ára.

A hatósági lisztből készített, közlelmezésre forgalomba hozott kenyér ára súlyegységben kifejezve azonos az előállítására felhasznált kevert kenyérliszt árával.

Vagyis 1 kg. kenyér ára megfelel a keverésre érvényben levő szabályok szerint kevert 1 kg. kenyérliszt árának.

Árkifüggesztés.

A hatósági lisztárusítással megbízott kereskedő vagy sütő köteles a hatósági lisztárakat egy táblára jegyezve az üzletben feltűnő helyen, vagy azon kívül ajtón vagy kirakatban állandóan közszemlére kifüggesztve tartani.

Fejenkénti maximális fogyasztás.

A közfogyasztásra szánt és a keverésre érvényben levő szabályok szerint előállított u. n. hatósági lisztből a gabona-, illetve lisztkészlettel nem bíró közönségnek a 12700/1915. eln. F. M. rendelet alapján rendelkezésre áll havonként és fejenként 6 kilogramm liszt, illetve 4,5 kg. kevert kenyérliszt (vagy 5,90 kg. kenyér) és 1,5 kg. finom vagy főzöliszt.

Liszt vagy kenyér kiutalás elárúsító v. sütőtől a fogyasztóhoz.

Minden egyes háztartás részére, melynek gabona-, illetve lisztkészlete nincs, a lisztet vagy kenyeret a helyi hatóság által kijelölt kereskedő kizárólag ugyanezen hatóság által kiállított utalvány ellenében szolgáltatathatja ki.

A liszt ellenértéke kenyérben.

1 kg. kevert kenyérlisztnek megfelel 1 kg. 300 gr. kenyér.

Helyhatósági utalványok a fogyasztók részére.

Az összeírásban szereplő fogyasztó közönség a hatósági liszt elárúsítójánál

lisztet, a sütőknél hatósági lisztből készült kenyeret csak a reá nézve illetékes helyi hatóság — városokban polgármester, községekben az előjáróság — utalvénya ellenében szerezhet be. Ezen utalványokat a kiállító hatóság minden egyes összeirt fogyasztó személyre és a háztartásába tartozói számára 1915 augusztus 31-ig terjedő időre egy-egy névre szóló utalvány-könyvecske alakjában szolgáltatja ki.

A kenyér-, illetve lisztutalvány két-féle:

a) Fehér színű papíron kevert kenyérliszt.

b) színes papíron finom vagy főzöliszt beszerzésére.

A kezelés egyszerűsítése s a fogyasztás ellenőrzése érdekében minden fogyasztó oly utalványfüzetet kap, melyben annyi liszt, illetve kenyérré szóló utalvány-jegy foglaltatik, amennyi összegezve kimeríti a 12700 eln. számú földmivélsügyi miniszteri rendeletben megállapított s öt hónapra öt megillető mennyiséget, vagy ahol a fogyasztó mint családfeje vétetik számítás alapjául, akkor a vele egy háztartásban élőkre augusztus 31-ig jutó liszt-, illetve kenyérmennyiséget.

Kenyérliszt- vagy kenyérutalványok.

Minden kenyérliszt, illetve kenyérré szóló fehér utalványlapon négy darab utalványjegy foglaltatik, melyek közül három 1—1 kg. kevert kenyérliszt vagy 1,3 kg. kenyér, a negyedik pedig 1,5 kg. kenyérliszt vagy ennek megfelelő 2 kg. kenyér vásárlására jogosít.

Finom vagy főzöliszt-utalványok.

A finom vagy főzöliszt színes utalványlapjakként darab utalványjegyet tartalmaz, melyek egyike egy kilogramm, másika 0,5 kilogramm finom vagy főzöliszt vételére jogosít.

Az egyes utalványjegyek csak a rajtuk feltüntetett időre és csak az egész utalvány-könyv felmutatása mellett érvényesek, a jegyet mindig a kereskedő vagy sütőtől kell venni.

Az utalványkönyv névre szól, másra át nem ruházható.

Elvesztett v. megsemmisített utalványok pótlása.

A jegy-füzet kellően nem igazolható megsemmisülése vagy elvesztése esetén a fogyasztó csak 5 korona hadijótékonysági célra fizetendő bírság ellenében kaphat új utalványfüzetet, ismételt elvesztés esetén a bírság 4-szeres. Két másolatnál több nem állítható ki.

A kereskedő köteles az átvett, illetve tovább elárúsított liszt- vagy kenyérmennyiségekről külön nyilvántartást vezetni s abba a hatóság igazolt képviselőjének bármikor betekintést engedni.

Kelt Nagybeeskerek, 1915 április 8-án.

Jankó, alispán.

Színház, művészet.

** A moztündér. Szombaton este Winterfeld „Mozitündér“ című operettjét mutatta be a színtársulat. Az operette, amelyet vasárnap megisméltünk, a jobb operettek közül való s ha szellemtelen lapos szövege is van, ennek hiányait pótolja a dallamos, fülbemászó lendületes muzsika, amely különösen táncos részében ragadja el a közönséget. A muzsika egyes részleteit már mindenfelé ismerik s így a közönség még melegebben fogadta a színpadról újra feléje esengő melódiákat. Az előadás friss és eleven volt s Szigethi Irén pompás ének-számaival, játékaival és táncával egyaránt viharos tetszést keltett. Hasonló tetszést keltettek Máthé László és Juhász Margit is, míg Gáspár Jenő és Parlagi Béla humoros figuráikkal neveltették meg a közönséget. Parlagi Margit és László Ferenc szintén jók voltak.

Vasárnap délután „Jönnek a németek“ címmel egy háborus vigjáték került színre, amelyben a Balla-pár játéka nyújtott kiváló élvezetet, de a többi szereplők is általános tetszés mellett játszottak.

** Színházi műsor. A színházi iroda közli: Hétfőn egy rendkívül mulattató bohózat kerül színre, „Az ezred apja“, mely a Víg-színháznak egyik legsikerültebb műsordarabja volt. A címszerepet Gáspár Jenő, a többi szerepeket: Szigeti Irén és Anna, Sebestyén Rózsi, Korda, Parlagi Béla, Erneyi játszzák. Kedden új betanulással a „Katona dolog“ című operett felújítása következik. Szerdán ismét a Víg-színház egy nagyszerű műsordarabja, a „Csókpirulák“ lesz műsoron B. Marton Erzsébet és Balla Kálmán felléptével. A rendkívül mulattató vigjáték többi szerepeit Szigeti Anna, Sebestyén Rózsi, Gáspár, Parlagi, Korda játszzák. Csütörtökön az „Éjjélkor“ című énekes bohózat kerül színre, amely a tél folyamán a budapesti Népopera műsorán szerepelt. Pénteken este ismét Kabaret-est lesz, teljesen új műsorrall. Műsoron kívüli számnak színre kerül Tábori Emil „Fajnemesítés“ című bohózata. Vasárnap délután a „Vörös ördögök“ kerül színre, a társulat összes elsőrendű tagjainak közreműködésével. A helyárok mérsékeltek.

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Oly nagy számban keresett föl Istenben boldogult drága férjem

dr. Klein Mór

főrabbi

elhunytá alkalmából a részvétiratok és részvétnyilatkozatok tömege, hogy képtelen vagyok azokat egyenként megköszönni. Mérhetlen fájdalomban mindazok, akik vigasztalni iparkodtak, fogadják gyászhaborult családom nevében is legbensőbb köszönetemet.

Dr. Klein Mórné.

Hirdetések.

Irodakisasszony azonnalra felvétetik.

Magyar és német nyelvet perfektül, valamint gyorsírást tudók
= előnyben részesülnek. =

Ajánlkozók személyes bemutatkozásra kéretnek. ==

KÁLNOKY és SIMON

cég.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonatér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Dívatáruháza:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. Özvegye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Fűfiszabók:

Brünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Tóth József Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegakereskedés:

Fendler József, Hunyadi-u.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.

Hálógyár:

Csuszner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműára-, rövidáruüzlet:

Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Máttern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence-, és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bánerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyady-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-utca.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-u.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruháza:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasúti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Máttyás, Otthon-sörcsarnok
Tóth és Norizsán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontái”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontáivármegyében